ఇద్దరు పిల్లలు

ఆ దేవాలయానికి ధర్మకర్త లెవరో తెలియదు. మొండి గోడలమీద నాగుజెముడు కంప ధర్మకర్తృత్వం. పాడుబడ్డ బావి చుట్టూ జిల్లేడుపొదల ధర్మకర్తృత్వం. ఎటుతిరిగీ, సగం విరిగిన ధ్వజస్తంభం చుట్టూ వున్న కాస్త ఖాళీస్థలమే వూరిపిల్లలకు మిగిలింది.

అప్పటికప్పుడే పమిడివాళ్లబ్బాయి - బుచ్చి వచ్చి ఛేర్‌పట్టీలు గీచి, ఉప్పుదుచ్చే ఆటకు సన్నాహాలను పూర్తిజేస్తున్నాడు గాని వెనక వచ్చిన అలివేలు కొడుకు తక్కిన పిల్లలందర్నీ కలుపుకొని - "ఉప్పాట వద్దురా, బుచ్చీ! ఆ లెంకాలెంక ఆడుకుందాం రా" అన్నాడు. "ఆ లెంకా లెంక" లోనే బుచ్చిలంకె వున్నది. సత్తరగాయగా వుండి చెడుగుడులో పిల్లలవీపు చెటపట మనిపించగల బుచ్చి, "నిల్చుంటే తన్నులాట" లో హనుమంతు మోకాలు విరగదన్ని న బుచ్చి, చెరువులో ఆ గట్టునుండి యీ గనుముదాకా మూడుసార్లు ఏక దమ్ములో యీదిన బుచ్చి - ఆ లెంకంటేనే జడుస్తాడు. గీటుదాటి పోకుండా తనతోటి వాళ్ళు పట్టుకొన్నప్పుడు తనకు చక్కిలిగిలి.

"వద్దులేరా, మంగా! యివ్వాల్టికి వుప్పాట"

మంగన్న మోచేయిజాడించి, రెండవచేత్తో చూపుతూ "గెలవలేని కుక్క, గయ్యాళికుక్క" అని పదం పాడాడు. తక్కినవాళ్లంతా వంతందుకొని గేలిచేసి పెద్ద కేకలు వేయసాగారు. బుచ్చికి తండ్రిలేడు. అందుకని యీ వెధవల కంతా అంత అలుసు. తన సమవుజ్జీ మంగన్న గూడా యివ్వాళ గుంపుతో కలిశాడు.

మూతిబిగించి, జుట్టుపైకి విదిలించుకొని, తొడలుగొట్టి కోపపు కళ్ళతో బుచ్చి, గ్యాంగు ముందు నుంచొని - "అయితే రండిరా, సవ్వాల్! నన్ను ఔటు చెయ్యాలిరా యెదవల్లారా! కొబ్బరికాయ పందెం -" అని ఎదిరించాడు.

బుచ్చికి చక్కిలిగిలిపెట్టి మంగన్నే ఔటుచేశాడు. పిల్లలందరూ - 'కొబ్బరికాయ, కొబ్బరికాయ" అని అరిచారు.

"అన్యాయం జేశారు. చక్కలిగిలి పెట్టకుండా రండిరా చూద్దాం"

"అహఁ!! ఆహఁ!!అన్యాయంలేదు, గిన్నాయంలేదు. కొబ్బరికాయకావాల్సిందే."

బుచ్చి, గుంపువంక ఎదురుతిరిగి చూశాడు. తన్ను అవుటుచేసిన మంగన్న గాదు

యీ ఆర్భాటం చెయ్యటం, మిగతావాళ్ళు, బుచ్చి మళ్ళీ పళ్లు బిగపట్టాడు. నేలమీద వుమ్మివేసి - "సిగ్గులేని నోళ్లు" అన్నాడు పెద్దగా. అని ఆగలేదు. పాడుబావి చుట్టూ వున్న జిల్లేడు గుబుళ్లు దాటి, అవలీలగా అవతలికి దూకి, భల్లూకం తాటిచెట్టెక్కినట్టు, కనుమూసి తెరిచేలోపల కొబ్బరిచెట్టెక్కి కాయలు విదిలించేశాడు. ఒకటిగాదు, ఒక గెలకు గెలే తెగిపడ్డది. ఎవరికి దొరికినవి వాళ్ళేరుకొని పిల్లలందరూ పారిపోయినారు. మంగ ఒక్కడే వట్టి చేతుల్తో నిలబడ్డాడు. బుచ్చి చెట్టు దిగేవరకూ.

బుచ్చికి మంగమీది కోపమంతా పోయింది. సంజ చీకట్లో మంగ వంక చూశాడు. "ఒరేయ్, నావళ్లు చూడరా, జ్వరం వచ్చినట్టుంది. ఈ గాట్లన్నీ చూస్తే మా అమ్మ చెట్లెక్కానని పసికడ్తుందిరా."

నిజమే, బుచ్చి వళ్లు మండిపోతున్నది.

2

మర్నాడు ఛెర్ పట్టీలు ఆడటానికి బుచ్చి రాలేదు.

"అరేయ్, బుచ్చేడ్రా యివ్వాళ? బళ్ళోగ్గూడా రాలేదు." పిల్లల్లో ఎవరికి వాళ్లు అడిగారు గాని సమాధానం రాలేదు.

"నేం బోయి చూస్తానుండండిరా" అని మంగన్న కుమ్మరివీధి గుండా పరిగెత్తిపోయాడు. ఆ రోజున ఆటల్లో జోరులేదు. మీదుమిక్కిలి విన్న కొబ్బరికాయల దొంగతనానికి శివార్చకుడు వియ్యన్న ఆటలాడవచ్చిన వాళ్లను తరిమికొట్టి పంపించాడు.

మంగన్న యింటికి బోయేటప్పటికి అలివేలు పొంత కుండలో నీళ్లు తోడి ఎదురుచూస్తున్నది.

"ఎక్కడకు జచ్చావురా నీ శిరుసుమండ. దెయ్యాలు దిరిగే వేళవరకు నీకేం యవ్వారం యేడ్చిందిరా మంగా."

"కాదే, అల్లబుచ్చిని జూడబోయినానే."

"ఓరి నిన్ను కిందబెట్ట. నీకేం పోగాలంరా. బుచ్చికి మసూచికం అని వూరూ, వాడ మోగిపోతూంటే నువ్వెందుకు జచ్చావురా?"

ఈమాటు ఆ వాగ్ధోరణికి మంగన్న మాట్లాడలేదు. తండ్రి వచ్చే వేళకు బుడ్డిదీపం ముందు ఎక్కాల పుస్తకం తీసుకొని కూర్చొని కునికిపాట్లు పడి నిద్రబోయినాడు.

3

మంగన్నకేమీ తోచలేదు. ఆ రోజున పెద్ద ఎక్కం అప్పజెప్పలేక దెబ్బలు తిన్నాడు. దానికి తోడు శంకరయ్య పంతులు జెప్పిన వేమన శతకం పద్యానిగ్గూడా, నోరు తిరగక, చింత బెత్తం వాతలు తగిలించుకొన్నాడు. మొన్న బుచ్చిని గేలిచేసిన గ్యాంగంతా, ఆ రోజున మంగమీద కొత్తపదం గట్టింది. "మంగా, తుంగా, బుఱ్ఱలేని కొంగ. మంగ తుంగ బుఱ్ఱలేని కొంగ. మంగ తుంగ బుఱ్ఱలేని కొంగ."

మంగ ఆ రాక్షసి మూకనుండి పారిపోయాడు. చెవుల్లో గింగురుమని తుంగపదం మోగగా, అవమానం భరించలేక, ఏమీ చెయ్యలేక చాటుకెళ్లి ఏడ్చాడు. తనూ, బుచ్చీ ఏకమైతేనా? యీ గుంపును గుంపునంతా తిప్పించి, మళ్ళించి తన్ని వుండును. కాని బుచ్చేలేడు. వాడులేకపోతే బడిలో సందడీ లేదు. గుళ్లో అందమూ రాదు. మంగ బుచ్చిని చూడబోయినాడు. రాత్రి అలివేలు తిట్లు జ్ఞప్తి వున్నవిగాని, యీ చీకట్లో తన్ను చూసేదెవర్లే!

కుక్కిమంచంలో బుచ్చి కలత నిద్రబోతున్నాడు. వాళ్లమ్మ ఏడుస్తున్నది. వాడివళ్ళు పేలుతున్నది. వంటినిండా పెద్దపెద్ద బుడిపెలుగా కాయలు లేచినవి. మంగకు భయం వేసింది. జాలి కళ్లను కప్పేసింది. కళ్లు మూసుకునే -"బుచ్చీ" అని పిలిచాడు - వాళ్ళమ్మ వద్దన్న మాటలు వినిపించుకొని గూడా.

బుచ్చి కళ్ళమీద గూడా తెల్లకాయలే వున్నవి. కళ్ళెత్తి చూసి కొద్దిగా మూలిగి, బుచ్చి మంగ వంక చేయి జాచాడు. మంగన్నకు వళ్లు జలదరించింది. ముచ్చెమటలు పోసినవి. మొన్న నాలు రోజుల నాడు కొబ్బరిచెట్టెక్కి ఫెళాఫెళా కాయలు రాల్చిన బుచ్చి అడుగో.

బుచ్చి యింతలోనే కలవరించాడు.

"అరేయ్! గాదెలో కందిపప్పు. గాదెకింద పందికొక్కు, ఈ మాటలు పదిసార్లన్రా తెలుస్తుంది నీ తెలివి."

మంగన్న బాగా విన్నాడు. "అరేయ్, నేన్రా బుచ్చీ!"అని మంచంమీదికి వంగాడు. తన బొమ్మ బుచ్చి కళ్లల్లో కనిపించింది మంగన్నకు. వాడి కలవరింత మాటలకు ఒళ్లు వణికిపోయింది. మంగన్న కాలికి బుద్ధిచెప్పాడు.

4

ఆ రాత్రి వాడికి అన్నం సయించలేదు. పైగా తండ్రి వచ్చి, అలివేల్ను చెడాబడా బాదాడు. అలివేలు దెబ్బలతోనే మూలిగి నిద్రబోయింది. మంగ భయం తీర్చేవారు

లేకపోయినారు. రాత్రి ఎంత సేపటికీ నిద్రబట్టలేదు. బుడ్డిదీపాన్ని తన్ని, తండ్రి వెళ్లిపోయినాడు. చీకట్లో తిరిగి తిరిగి బుచ్చిమాటలే వాడికి గుర్తుకొచ్చినాయి. "గాదెలో కందిపప్పు, గాదెకింద పందికొక్కు" అని గబాగబా అనుకోబోయినాడు గాని కందిపప్పు చోట - పందికొక్కు, పందికొక్కు చోట కందిపప్పు తడబడ్డవి. మళ్లీ ప్రయత్నించాడు. కాని, మళ్లీ అంతే. బుచ్చి యిదివరగ్గూడా యిట్లాంటివే చాలా చెప్పేవాడు బళ్ళో. అందులో ఒకటి యింకా జ్ఞాపకం వుంది. "రోజూ మా మేకకు మోపెడు తురకవేపాకు" యిది పదిసార్లు గాదుగడా నాలుగుసార్లన్నా దబదబ్బున తప్పులు పోకుండా ఎవ్వరూ అనలేకపోయారు. వాడు చెడు గుడులో ఎంత దిట్టో, కట్టుకథల్లో గూడా అంత గొప్పే. ఏం కట్టుకథలని? విప్పలేని కట్టుకథలు. వాడి కొక్కడికే తెలిసిన కట్టుకథలు.

5

పొద్దున్నే అలివేలు లేచి, పేడ కళ్లాపి విసిరి విసిరి చల్లుతూ, రాత్రి తగిలిన దెబ్బలన్నీ మరిచిపోయి - "ఓరి నీజిమ్మబీక, మాయదారి మంగా! రాత్రి యేడకు జచ్చావురా? మళ్ళీ ఆ బుచ్చిగాడింటికేనా? మొన్న నీకు గడ్డి బెట్టలేదంటరా? నిన్ను వూరవతలికీడవా! నిన్ను తలారిరాముడు మింగా. ఆడకు మళ్ళీ జావకురా!!! నీ కొస్తే నేజెయ్యలేను. ఆళ్ళ భద్రయ్య జూడరా. గుంటమొగం భద్రయ్య. ఆయన మొగం అయిపోద్దిరా నీగ్గూడా" అని కళ్ళాపితో తాళం వేస్తూ మంగన్నకు నిద్రలేపింది.

మంగ ఒక్కదూకుతో అలివేలును తప్పించుకొని నిద్రమొఖం తోనే వీధిలోకి తప్పించుకొన్నాడు. అలివేలు ఎన్నితిట్లు తిట్టినా నిజమే మాట్లాడుతుందని తెలుసు. ఎకాఎకీని పులుసు భద్రయ్య యింటిదాకా నడిచి వెళ్ళినవాడు అక్కడ టక్కున ఆగిపోయాడు మంగ.

పులుసు భద్రయ్య అప్పుడే మేలుకొన్న కంటితో అరుగుమీద వేపపుల్ల నములుతూ, కూర్చుని వున్నాడు. మంగ ఆగి దీక్షగా జూచాడు. భద్రయ్యకు ఒక్కటే కన్ను. అదైనా పువ్వుబూసిన తెల్లగవ్వకన్ను. అతని ముఖం నిండా, ముక్కుమీదా లోతు మచ్చలున్నై. అంత చలిలోనూ మంగకు చిరుచెమటలు పోసినవి. భద్రయ్యకు కోపం వచ్చి "ఎవడ్రా, ఆ నిక్కి జూసేది?" అని కీచుగొంతుతో విదిలించుకొన్నాడు.

మంగ వచ్చినదారినే వెనుదిరిగాడు. కాని కాళ్లు పక్క సందులోకే లాగినవి. అవును,. ఆ సందు లోనే బుచ్చి యిల్లు.

బుచ్చి తల్లి దేవతలకు, దేవర్లకు చద్దిదీస్తున్నది. "పెద్దమ్మొరుతల్లికి మొక్కుకుంటున్నది. ఆమెను చూడకుండానే మంగ మెల్లమెల్లగా బుచ్చి మంచం మీదుగా వెళ్లి, వాడి కళ్ళల్లోకి చూచాడు. నిన్న కంటె పెద్దవైనవి కాయలు. తెల్లగా సొనతో మెరిసిపోతున్నవి. మంగకు పులుసు భద్రయ్య కనిపించాడు ఆ కళ్లల్లో. "బుచ్చీ!' అన్నాడు. ఆ పిలుపుకు బుచ్చి కళ్ళు తెరవబోయి తిరిగి మూసుకొన్నాడు.

6

ఆ రాత్రి అలివేలుచేత దెబ్బలు తిన్నాడు. తినిగాని నిద్రబోలేదు. పొద్దున్నే బారెడు ఎండవచ్చినా లేవలేదు.

'మంగా! ఆరి నీ నిద్ర చావు నిద్రగాను. లేవరా. నీ ముఖాన కట్టెలుబెట్ట" అని అలివేలు దగ్గరకు వచ్చిలేపింది. మంగ ముసుగులో వున్నాడు.

అలివేలు విసురుగా ముసుగు తీసేసి, జుట్టు బట్టుకోబోయింది గాని వాడికళ్లు జూచి ఆగిపోయింది. "అయ్యో, నా బిడ్డా!" అని మంగను, సవతికొడుకు మంగను, కావిలించుకొన్నది.

❖ ❖ ❖

మంగ జ్వరం తగ్గలేదు. కళ్ళ మీద తెల్లకాయలు ధగధగ మెరిసి పోతున్నవి. రాత్రింబగళ్లు ఒకటే కలవరించాడు.

"అలివేలూ, నా కళ్ళే. అలివేలూ! పులుసు భద్రయ్య కళ్ళే, అలివేలూ బుచ్చికళ్ళే.'

తండ్రి వచ్చి పక్కలో గూర్చొన్నాడు."గాదెలో కందిపప్పు, గాదెకింద పందికొక్కు"

తండ్రికి వళ్ళు జలదరించి వెళ్లిపోయ్యాడు. మళ్లీ "రోజూ మా మేకకు మోపెడు తురకవేపాకు" అని తొందరగా వల్లించబోయి తికమకలు పడ్డాడు.

ఆ రోజున అలివేలు యింటి మీదుగా బుచ్చిని తీసుకుపోయారు. అలివేలు, మంగకు, విసురుతున్నది, విసనకర్ర వదిలి వీధిలోకి చూడబోయినది. మంగ వేచి వుండి "ఏమిటే అలివేలూ?" అని ప్రశ్నించాడు. అలివేలు పరధ్యానంలో "బుచ్చి" అని చటుక్కున నాలిక గరచుకొన్నదిగాని - "చచ్చి పోయాడా?" అని మంగ ఆ వాక్యాన్ని పూర్తి చేసేటప్పటికి గుడ్లనీరు కుక్కుకున్నది.

మధ్యాహ్నానికి మంగకు తపన ఎక్కువైంది.

"బుచ్చి కళ్ళు , భద్రయ్య కళ్ళు. నా కళ్ళు" అని పదేపదే కలవరించాడు. ఎన్నడూ

లేనిది అలివేలును "పిన్నామ" అన్నాడు. "పిన్నామా - నేనూ బుచ్చీ ఆడుకొంటాం. పంపవే" అని కళ్ళు మూసుకునే మారాం చేశాడు.

సాయంత్రం ఆటలవేళకు అలివేలు తన మొగుడికి కబురుచేసింది.

ఇంకొంచెం సేపటికి, దుప్పటి కప్పుకొన్న మంగ గూడా, స్నేహితుడు బుచ్చి వెళ్ళిన దిక్కుగానే ప్రయాణంచేశాడు.

❖ ❖ ❖

ఆ రోజుకీ యీ రోజుకీ పాడు దేవాలయంలో కొబ్బరిచెట్టెక్కిన పిల్లవాడు లేడు.

❁ 26-3- 53 ఆంధ్రపత్రిక సచిత్ర వారపత్రిక

"ఎందుకు విలపిస్తున్నదీ అశ్వత్థవృక్షం
గలగలమని ఏల ఈ ప్రాచీన విషాదం?"

(మునిపల్లెరాజు వేరొక ఆకాశం... ఖండకావ్యంనుండి)